

Sprawozdanie z działalności Muzeum Ziemi Szubińskiej
im. Zenona Erdmanna
od 1.01.2010 r. do 31.12.2010 r.

1. Wystawy i ekspozycje

- 1) W 2010 r. czynne były w Muzeum ekspozycje stałe:
  - (1) **Sędziwój z Szubina i jego zamek,**
  - (2) **Powstanie Wielkopolskie na Ziemi Szubińskiej,**
  - (3) **Związek Harcerstwa Polskiego na Ziemi Szubińskiej,**
  - (4) **II wojna światowa i obozy jenieckie,**
  - (5) **Kultura materialna Pałuk,**
  - (6) **Szubin i Ziemia Szubińska na starej pocztówce.**
  - (7) **Szubin w latach 50.**

- 2) W wyżej wymienionym czasie w Muzeum zaoferowano następujące ekspozycje czasowe:
  - (1) Wystawa czasowa pt. *Powstanie Wielkopolskie 1918-1919*. Wystawa na bazie zbiorów własnych. Styczeń-luty 2010 r.
  - (2) Wystawa pt. *Pod pocztowym sztandarem*. Wystawa na bazie zbiorów własnych i depozytów. Patronat przyjęła Poczta Polska, a program artystyczny zaprezentowała młodzież z Gimnazjum nr 2 w Szubinie. Podczas wernisażu Muzeum otrzymało sztandar z okresu XX-lecia międzywojennego. Marzec 2010 r.
  - (3) W ramach 70. rocznicy zbrodni katyńskiej w Muzeum można było oglądać wystawę fotograficzną z otwarcia cmentarza w Miednoje. W wernisażu uczestniczył Ireneusz Wachowski, świadek otwarcia cmentarza. W ramach wernisażu z programem słowno-muzycznym wystąpiła młodzież z Zespołu Szkół w Szubinie.
  - (4) W maju 2010 r. w ramach Dni Szubina Muzeum przygotowało wystawę pt. *Życie codzienne w XX wieku*. Wystawa prezentowała sprzęty domowe, stroje, narzędzia, które nie są używane we współczesnych gospodarstwach domowych.
  - (5) W czerwcu Muzeum gościło Międzynarodową Wystawę Sztuki pt. *Szept anioła*. Wystawa współfinansowana była przez Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią.
  - (6) W sierpniu 2010 r. prezentowaliśmy wystawę pt. *Powstanie Warszawskie*. Wystawa była wypożyczona z Instytutu Pamięci Narodowej.

- (7) Wystawa czasowa na bazie projektu ubiegłorocznego pt. *Oblicza czasu – dwa spojrzenia na powiat nakielski* prezentowana była w sierpniu.
- (8) W ramach Dni Kultury Chrześcijańskich Muzeum prezentowało wystawę pt. *Sługa Boży Ks. Jerzy Popiełuszko*. Wystawa okolicznościowa wypożyczona z Instytutu Pamięci Narodowej. Podczas wernisażu program słowno-muzyczny zaprezentowała młodzież z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Szubinie.
- (9) W ramach projektu współfinansowanego przez Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią Muzeum realizowało projekt wystawienniczy pt. *Szkoły z tamtych lat na pograniczu pałucko-krajeńskim*. Wystawa powstała na bazie zbiorów własnych i depozytów oraz zdjęć wykonanych wspólnie. W lipcu 2010 r. wystawa gościła w Muzeum Ziemi Krajeńskiej, gdzie wystawę obejrzało 221 osób. W sierpniu-wrześniu 2010 r. wystawa gościła w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Kcyni, gdzie wystawę obejrzało około 300 osób. We wrześniu 2010 r. wystawa prezentowana była w Gminnej Bibliotece Publicznej w Sadkach i tam wystawę zwiedziło 400 osób. W październiku 2010 r. wystawa zorganizowana została w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury i Rekreacji w Mroczy i tam wystawę zwiedziło 130 osób. W październiku – listopadzie 2010 r. wystawa odbyła się w Muzeum Ziemi Szubińskiej. W naszej placówce wystawę zwiedziło 1322 osoby. Razem 2373 osób zwiedziło wystawę na terenie całego powiatu nakielskiego.
- W ramach wernisażu z programem wystąpiło koło teatralne „Szalone Jagody” z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Szubinie. Wystawie fotografii archiwalnych i współczesnych towarzyszyła wystawa sprzętów szkolnych ze zbiorów Muzeum, Szkoły Podstawowej nr 1, Zespołu Szkół w Rynarzewie.
- (10) Szubin rozpoczął uroczystości Święta Niepodległości dzień wcześniej. 10 listopada w Muzeum odbył się wernisaż wystawy pt. *Twórcy Niepodległej*. Wystawa we współpracy z Muzeum Niepodległości w Warszawie. W gablotach pokazywane były eksponaty ze zbiorów własnych.
- (11) 18 listopada w Muzeum odbył się wernisaż wystawy podsumowującej projekt zakupu eksponatów pałuckiej sztuki ludowej do zbiorów Muzeum w ramach projektu współfinansowanego przez Europejski Fundusz Rolny.
- (12) 10 grudnia otwarto wystawę podsumowującą projekt Natalii Jelińskiej pt. *Ruiny zamku w Szubinie*. Muzeum było partnerem w projekcie.

2. Uroczystości patriotyczne

- 1) 11 stycznia 2010 r. Muzeum współorganizowało uroczystość 91. rocznicy Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 r. Uroczystości rozpoczęto o godz. 10.00 na cmentarzu parafialnym. Następnie zebrani udali się do Muzeum, gdzie obejrzała część artystyczną i wystawę okolicznościową oraz film o Jerzym Kwasku. W części artystycznej wystąpił Chór „Harmonia” z Janowca Wlkp. oraz młodzież z Zespołu Szkół w Szubinie.

- 2) 5 lutego 2010 r. z okazji wyzwolenia Szubina w Muzeum z okolicznościowym koncertem wystąpił Chór im. Jana Pawła II pod kierunkiem prof. Elżbiety Szubertowskiej.
- 3) 14 lutego 2010 r. Muzeum współorganizowało uroczystość z okazji 70. rocznicy pierwszej masowej deportacji Polaków na Sybir.
- 4) W kwietniu Muzeum było współorganizatorem uroczystości katyńskich w związku z 70. rocznicą zbrodni. W ramach gminnych obchodów 10 kwietnia i 21 kwietnia w Szubinie i Rynarzewie posadzono Dęby Pamięci. W uroczystościach z udziałem policji wzięły udział rodziny Józefa Młodowicza z Bielska-Białej i Franciszka Poczekaja z Zabrze.
- 5) 2 maja 2010 r. Muzeum było współorganizatorem uroczystości odsłonięcia tablicy pamiątkowej poświęconej Armii Krajowej.
- 6) W Muzeum odbyło się spotkanie w ramach 20-lecie samorządu terytorialnego. Nasza placówka współtworzyła film na ten temat z materiałów filmowych pochodzących z naszego archiwum.
- 7) Muzeum uczestniczyło w obchodach 90. rocznicy Bitwy Warszawskiej 15 sierpnia 2010 r. W ramach obchodów w Muzeum odbyła się projekcja filmu edukacyjnego na ten temat.
- 8) 1 września 2010 r. Muzeum uczestniczyło w obchodach 71. rocznicy wybuchu II wojny światowej.
- 9) W Muzeum Ziemi Szubińskiej 10 listopada o godz. 18.00 odbyła się wieczornica, na której program słowno-muzyczny zaprezentowała Jolanta Muzalewska i młodzież z Gimnazjum nr 1 w Szubinie oraz Chór im. Jana Pawła II. Program przygotowany został pod kierunkiem wicedyrektor i nauczycielki historii Marleny Posadzy oraz Jolanty Muzalewskiej.

3. Działalność naukowa i edukacyjna Muzeum

- 1) Muzeum Ziemi Szubińskiej wzięło udział w tworzeniu *Słownika uczestników powstania wielkopolskiego frontu północnego*, którego promocja odbyła się 11 stycznia 2010 r. w auli Liceum Ogólnokształcącym w Nakle nad Notecią.
- 2) 13 stycznia 2010 r. Muzeum było partnerem w projekcie realizowanym przez Szubiński Dom Kultury pt. *Tworzymy nowe przyzwyczajenia*. W ramach projektu odbyło się spotkanie – szkolenie dotyczące stron internetowych o tematyce historycznej prowadzone przez Kamilę Czechowską.
- 3) 14 stycznia 2010 r. w Muzeum odbył się po raz czwarty gminny konkurs wiedzy o powstaniu wielkopolskim, którego organizatorem była nasza placówka.
- 4) 23 lutego 2010 r. odbyła się w Muzeum promocja *Słownika uczestników*

powstania wielkopolskiego frontu północnego oraz wydawnictwa posesyjnego pt. *II wojna światowa na Pałukach i Krajnie*.

- 5) 5 maja 2010 r. odbył się po raz trzeci w muzeum Gminny Konkurs Wiedzy o Mieście i Gminie Szubin pt. *Szlakiem miejsc pamięci*. Konkurs współorganizowany z Zespołem Szkół w Szubinie.
- 6) 6 maja 2010 r. w Muzeum rozstrzygnięto konkurs fotograficzny pt. *Ocalić od zapomnienia – tradycyjna zabudowa miast i wsi*. Udział w konkursie wzięli dorośli, młodzież i dzieci z terenu gminy Szubin i Kcynia.
- 7) 14 maja w Muzeum rozstrzygnięto konkurs plastyczny pt. *Herb Szubina*. Konkurs organizowano we współpracy ze Szkołą Podstawową nr 1 w Szubinie.
- 8) 14 maja 2010 r. w placówce odbyła się Noc Muzeów na filmowo. Zaprezentowano filmy z archiwum Muzeum: Wizyta prymasa Glempa w Szubinie, Bój o pomnik na Placu Wolności, Butikowa rzeczywistość.
- 9) W ramach spotkań z ciekawymi ludźmi w Muzeum odbyło się spotkanie z Robertem Menesiakiem z Poznania, który mówił o fortyfikacjach z 1939 r. w Wielkopolsce.
- 10) 20 maja 2010 r. w Muzeum odbyło się spotkanie z Zarządem Głównym Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego w Poznaniu.
- 11) Muzeum realizowało projekt pt. *Pocztówki znad krawędzi przeszłości – dialog pokoleń, część II*. Projekt dofinansowany był przez Urząd Marszałkowski w Toruniu w ramach zadania pt. Integracja międzypokoleniowa związana z aktywizacją społeczną osób starszych. Partnerami w projekcie byli: Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego, Gimnazjum nr 1, Gimnazjum nr 2, I Liceum Ogólnokształcące. W ramach projektu odbyły się:
  - Konferencja międzypokoleniowa pt. *Patroni naszych szkół, instytucji i ulic*. Prelegentami były osoby przebywające na emeryturze i młodzież.
  - Konferencja międzypokoleniowa pt. *Świat się zmienia i Szubin też*. Prelegentami były osoby przebywające na emeryturze i młodzież.
  - Cztery spotkania w szkołach i Muzeum z ludźmi, którzy opowiadali swoje wspomnienia związane z ważnymi wydarzeniami w historii naszego kraju i regionu.
  - Projekcja filmowa w Słupach dla członków Akcji Katolickiej.
  - Warsztaty dla młodzieży z przeprowadzania wywiadów.
  - Warsztaty międzypokoleniowe z wykonywania plakatów i zaproszeń.
  - Na podsumowanie projektu ukazało się wydawnictwo pt. *Pocztówki znad krawędzi przeszłości – dialog pokoleń część II*, nakład 300 szt.
- 12) Muzeum wraz z Szubińskim Towarzystwem Kulturalnym wydało VI tom publikacji pt. *Duch i czas. Materiały do dziejów Szubina i Ziemi Szubińskiej*. Promocja wydawnictwa, które współfinansowane było przez STK i Starostwo

Powiatowe w Nakle nad Notecią.

- 13) *Społeczna działalność księży katolickich Pałuk i Krajny w XIX i XX wieku* stała się tematem V sesji popularnonaukowej zorganizowanej w Muzeum Ziemi Szubińskiej 8 września. Patronat nad sesją objęli ordynariusz diecezji bydgoskiej ks. biskup Jan Tyrawa i marszałek województwa kujawsko-pomorskiego Piotr Całbecki. Urząd Marszałkowski współfinansował sesję.
- 14) 17 września Muzeum współorganizowało Uroczystą Zbiórkę Harcerską w ramach obchodów 100-lecia ZHP na ziemiach polskich.
- 15) 8 grudnia w I Liceum Ogólnokształcącym w Szubinie odbył się konkurs na prezentację multimedialną pt. *Wielkie rocznice*. Muzeum było współorganizatorem konkursu.
- 16) 20 grudnia w Muzeum odbył się koncert kolęd we współpracy z Gimnazjum nr 1 i Szkoły Podstawowej nr 1.
- 17) W placówce odbyły się także uroczystości i spotkania: Szkoły Podstawowej nr 1, Gimnazjum nr 1, Przedszkola nr 3, Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego Koło w Szubinie, koła seniorów harcerskich i inne.
- 18) Muzeum wypożyczało swoje zbiory do Domu Kultury w Gołańczy.

4. Zwiedzający i korzystający ze zbiorów:

- 1) Od stycznia do grudnia 2010 r. łącznie placówkę odwiedziło **7031** osób. Byli to zwiedzający, uczestnicy prelekcji i lekcji muzealnych w liczbie 6425 osób i korzystający z materiałów zgromadzonych w archiwum Muzeum 606 osób.
- 2) W wyżej wymienionym czasie ze zbiorów Muzeum do celów naukowych w dalszym ciągu korzystała młodzież szkolna, studenci, miłośnicy historii. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się: okres międzywojenny w Szubinie, powstanie wielkopolskie na terenie byłego powiatu szubińskiego oraz prasa pałucka.
- 3) Muzeum ma swoją stronę internetową: muzeum@szubin.net, na której zawarte są informacje o działalności Muzeum, a także za pośrednictwem której wymieniane zostają informacje z miłośnikami Ziemi Szubińskiej z kraju i zagranicy.

5. Współpraca:

- 1) Muzeum systematycznie współpracuje z placówkami oświatowymi z terenu miasta i gminy Szubin, a także okazjonalnie z placówkami z terenu gmin ościennych.
- 2) Realizując swoje cele, Muzeum jako niewielka placówka współpracuje między

innymi z:

- ◆ Muzeum Ziemi Pałuckiej w Żninie,
- ◆ Muzeum Ziemi Krajeńskiej w Nakle n. Notecią,
- ◆ Szubińskim Domem Kultury,
- ◆ Nakielskim Ośrodkiem Kultury,
- ◆ Rejonową Biblioteką Publiczną w Szubinie,
- ◆ Biblioteką Publiczną w Sadkach
- ◆ Szubińskim Towarzystwem Kulturalnym,
- ◆ Towarzystwem Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919,
- ◆ Miejsko-Gminnym Domem Kultury w Kcyni
- ◆ Domem Kultury w Mroczy
- ◆ Szubińską Grupą Plastyków Plama's,
- ◆ Związkiem Kombatantów i Byłych Więźniów Politycznych w Bydgoszczy,
- ◆ Akcją Katolicką w Szubinie,
- ◆ Akcją Katolicką w Słupach,
- ◆ Kolekcjonerami.

3) Muzeum prowadzi korespondencję z miłośnikami Ziemi Szubińskiej z kraju i zagranicy.

6. Inwentaryzacja i gromadzenie dóbr kultury

Zbiory Muzeum wynoszą 33.259 pozycji, które zinwentaryzowano trzech działach : Sztuka, Etnografia, Historia. Ostatni dział Historia podzielono na księgi: Historia, Archiwalia, Fotografia, Księgozbiór. Najliczniejszy jest zbiór archiwaliów, na który składają się: czasopisma, dokumenty osobiste, kroniki, akta urzędowe administracji, dokumenty związane z działalnością organizacji i instytucji, filatelistyka, filumenistyka i inne. Zbiory gromadzone są poprzez darowizny i zakupy. W 2010 r. tymi drogami nabyto 702 szt.

Szubin, 25.01.2011 r.